

Moraal en wetenschap Gastredactioneel

Ilse Penne

Het begon vanuit een 'buikgevoel'. Op een bestuursvergadering van de Vlaamse Vereniging voor Seksuologie zaten we verveeld met de huidige seksualisering van de samenleving. We wilden onze stem laten horen en de eenzijdige voorstelling van seksualiteit in de media aanklagen. We horen elke dag verhalen van cliënten die zich storen aan de manier waarop seksualiteit in de media wordt voorgesteld. Zwijgen was niet langer een optie. We besloten een actie te doen en schreven op Valentijnsdag 2008 het pamflet 'Warme Seks en Hete Chocolade'. Immers, in media wordt steeds 'hete' seks centraal gesteld en de meeste mensen houden van 'warme' chocolade. Met de slogan 'Warme seks en hete chocolade' wou de VVS die twee evidenties in vraag stellen en mensen uitnodigen om (opnieuw) te leren genieten van 'warme, innige' seks en van 'hete' chocolade!

We moeten het toegeven, we haalden onze mosterd uit Nederland. De NVVS had enkele maanden tevoren een persnota geschreven en positief gereageerd op de actie 'beperkt houdbaar'. Wij Belgen, weten dat de Nederlanders meestal verbaal gevat uit de hoek komen. De Nederlanders spraken van: 'seks moet terug haute couture zijn!', 'De gewillige stoeipoes in de prullenbak!', en van 'Slow seks: tegen hapklare porno!' Voor de NVVS stond seksuele vrijheid niet gelijk aan totale grenzeloosheid en platheid. Een betere en vooral een mondigere campagne verzinnen dan de Nederlanders was moeilijk. Toch lieten we ons niet intimideren, wel inspireren. De VVS klaagde vooral de overbelichting aan van de excessen van seks en verzette zich tegen de huidige norm die stelt dat 'alles voor iedereen altijd moet kunnen'.

De overdreven en éénzijdige aandacht in de media voor seks doet onrecht aan de rijkdom van seksualiteit en bemoeilijkt de persoonlijke zoektocht van ieder in-

dividu. Seksualiteit is divers en complex, en het moet zo blijven.

Onze actie kreeg veel bijval. Onmiddellijk ondertekenden meer dan 800 mensen onze petitie, radio en televisie vroeg om interviews, vele lofbetuigingen bereikten ons per mail. Een beperkt publiek debat kwam op gang. Goedele Liekens en een politicus traden ons bij met de woorden dat 'de seksuele diarree' aan seksuele beelden mocht stoppen, zonder terug te willen keren naar 'de seksuele obstipatie' van de jaren vijftig'.

Maar konden we onze morele verontwaardiging wel onderbouwen met wetenschappelijk onderzoek? Want dat moeten psychologen en seksuologen toch doen als ze het woord nemen? Een aantal VVS-leden en een collega van de NVVS zochten naar wetenschappelijk literatuur en onderzochten of het buikgevoel wel gerechtvaardigd was. Het boek 'warme seks en hete chocolade' (uitgeverij Garant) is het resultaat van een zoektocht naar nuance. In het boek maken schrijven seksuologen beschouwingen over de hedendaagse seksualisering van de samenleving en het is geschreven voor een ruim publiek.

Vanuit hetzelfde oogpunt organiseert de Nederlands-Vlaamse Federatie voor Seksuologie het congres: 'Pornoficatie, baat het of schaadt het?' Op het congres op 6 maart 2009 wordt een stand van zaken gegeven van het wetenschappelijk onderzoek naar de vermeende pornoficatie van de maatschappij en de implicaties voor de seksuele gezondheid van jongeren en volwassenen.

Maar wat kunnen we nu besluiten? Onderzoekers stellen verschillende zaken vast: jongeren zijn geen passieve ontvangers, het kopiëergedrag bij jongeren valt best mee, en de impact van het gezinsmilieu en de peergroep blijkt belangrijker dan de invloed van tv en internet. De toegankelijkheid van (extreme) porno zou vooral nadelige effecten hebben voor kwetsbare personen. Met andere woorden, de invloed van de confrontatie met pornografische beelden in de media is dus niet voor alle jongeren hetzelfde. Toch melden

sommige onderzoekers een toename van onnodige schaamlipcorrecties, een stijging van seks tegen beloning en een groeiend aantal gevallen van gedwongen seks. Er zijn dus geluiden die enerzijds nopen tot geruststelling en anderzijds tot alertheid. Dit soort van dubbelheid vinden we vaker als we ons verdiepen in wetenschappelijk onderzoek. Het is niet te verwachten dat er ooit één studie definitief uitsluitsel zal brengen in deze materie. Het effect van de tijdsgeest op de seksuele gezondheid van de gemiddelde persoon is niet ten volle meetbaar. Het is al een hele discussie onder academici of het 'effect' van porno überhaupt te onderzoeken is.

Na literatuuronderzoek nemen we opnieuw een standpunt in waarbij we hoofd en buik integreren. We besluiten dat iedere tijdsgeest nieuwe mogelijkheden en nieuwe problemen met zich meebrengt. Maar extra

alertheid voor de nadelige effecten van de seksualisering van de samenleving is aangewezen, vooral voor de kwetsbare personen, diegenen die wij beroepshalve ontmoeten. Daarom blijft de VVS het belangrijk vinden om stelling in te nemen en een positieve tegenbeweging op gang te brengen waarbij in de beeldvorming rond seksualiteit terug aandacht zou zijn voor de intieme en innige aspecten van seksualiteit. Het blijft absoluut belangrijk dat iedereen hardop kan zeggen wanneer het te ver gaat zonder in het hoekje van de kleingeestige conservatief te worden geduwd. Dit is pas echte seksuele emancipatie!

Literatuur

Penne, I. (Red.) (2009). *Warme seks en hete chocolade. Over porno en intimiteit*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.